

Tvorba a použitie sociálneho fondu

1. Účel vydania

Táto smernica sa riadi ustanoveniami zákona č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o SF“). Posledná novela zákona č. 347/2018 Z. z. nadobudla účinnosť 1. 1. 2019. Cieľom smernice je určiť jednotný, koordinovaný a záväzný postup pri tvorbe a použití sociálneho fondu, stanovenie podmienok jeho čerpania (poskytovania príspevkov), ako aj zásad hospodárenia s prostriedkami sociálneho fondu. Zamestnávateľ dohodne s odborovým orgánom v kolektívnej zmluve, a ak u zamestnávateľa nepôsobí odborová organizácia, upraví vo vnútornom predpise tvorbu fondu, výšku fondu, použitie fondu, podmienky poskytovania príspevkov z fondu zamestnancom a spôsob preukazovania výdavkov zamestnancom.

2. Rozsah platnosti

Táto smernica je platná pre všetkých zamestnancov a iné fyzické osoby ustanovené osobitnými predpismi, ktorí sa podieľajú na činnostiach spojených s tvorbou a čerpaním sociálneho fondu. Vypracovaná je v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov.* V prípade zmeny týchto predpisov príslušná časť smernice je neplatná a platia ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov.

3. Definícia pojmov

Zamestnávateľ – právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky alebo fyzická osoba s miestom trvalého pobytu alebo miestom podnikania na území Slovenskej republiky, ktorá zamestnáva zamestnanca v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu, alebo právnická osoba, ktorá sa podľa osobitného predpisu považuje za zamestnávateľa.

Zamestnanec – fyzická osoba, ktorá v pracovnom pomere alebo v obdobnom právnom vzťahu vykonáva pre zamestnávateľa závislú prácu, alebo fyzická osoba, ktorá sa podľa osobitného predpisu posudzuje ako zamestnanec.

Starosta obce – verejný funkcionár, ktorý sa počas výkonu funkcie na účely tvorby a použitia sociálneho fondu posudzuje ako zamestnanec v pracovnom pomere.

Zástupca starostu obce – poslanec obecného zastupiteľstva, ktorý je dlhodobo uvoľnený zo zamestnania na výkon funkcie zástupcu starostu a poberá plat od obce určený starostom. Daný poslanec sa považuje na účely tvorby a použitia sociálneho fondu za zamestnanca v pracovnom pomere.

4. Tvorba sociálneho fondu

1. Zamestnávateľ tvorí sociálny fond v rozsahu a za podmienok ustanovených zákonom o SF.
2. Zamestnávateľ vytvára sociálny fond:
  - a) z **povinného prídeltu vo výške 1 %** zo základu, ktorým je súhrn hrubých plátov zúčtovaných zamestnancom na výplatu za príslušný kalendárny mesiac (§ 4 ods. 1 zákona o SF);
  - b) **ďalším prídeltom najviac vo výške 0,05 %** zo základu, ktorým je súhrn hrubých plátov zúčtovaných zamestnancom na výplatu za príslušný kalendárny mesiac (§ 4 ods. 1 zákona o SF);
  - c) z **ďalších zdrojov fondu** – dary, dotácie, príspevky poskytnuté zamestnávateľovi do fondu a pod. (§ 4 ods. 2 a 3 zákona o SF).

5. Prostriedky sociálneho fondu

Prostriedky sociálneho fondu sú vedené na osobitnom účte.

Fond sa tvorí najneskôr v deň dohodnutý na výplatu mzdy alebo platu; za mesiac december sa môže tvoriť z predpokladanej výšky miezd alebo plátov a previesť finančné prostriedky na účet fondu do 31. decembra. Prevod finančných prostriedkov sa uskutoční do piatich dní po dni dohodnutom na výplatu mzdy alebo platu, najneskôr do konca kalendárneho mesiaca.

Zúčtovanie prostriedkov fondu za kalendárny rok vykoná zamestnávateľ najneskôr do 31. januára nasledujúceho roka. Nevyčerpaný zostatok fondu sa prevádza do nasledujúceho roka.

6. Použitie sociálneho fondu

Čerpanie jednotlivých položiek je ohraničené výškou určenou v rozpočte na príslušný rok. Zamestnávateľ poskytuje príspevok zo sociálneho fondu v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania ustanovenou zákonom č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov pre oblasť pracovnoprávných vzťahov alebo obdobných pracovných vzťahov. Vyplatenie príspevkov zo sociálneho fondu sa zabezpečí na osobný účet zamestnanca, a to najneskôr v termíne určenom na výplatu mzdy alebo platu po preukázaní nároku zamestnanca na príspevok. Zamestnávateľ nesmie poskytovať príspevok zo sociálneho fondu na účely odmeňovania za prácu.

Finančné prostriedky sociálneho fondu zamestnávateľ môže poskytnúť v súlade s § 7 zákona o SF zamestnancom, resp. v niektorých prípadoch uvedených v tejto smernici aj jeho rodinným príslušníkom príspevok na:

- stravovanie zamestnancov nad rozsah stanovený Zákonníkom práce,
- účasť na kultúrnych a športových podujatiach,
- rekreácie a služby, ktoré zamestnanec využíva na regeneráciu pracovnej sily,
- zdravotnú starostlivosť,
- sociálnu výpomoc a peňažné pôžičky,
- servisné poukážky alebo tovary a služby dodávané alebo poskytované registrovaným sociálnym podnikom,
- ďalšiu realizáciu sociálnej politiky v oblasti starostlivosti o zamestnancov:
  - nenávratný príspevok pri jubileu 50 rokov veku a prvom skončení pracovného pomeru po nadobudnutí nároku na dôchodok,
  - mimoriadny nenávratný príspevok.

6.1 Príspevok na stravovanie zamestnancov

Zamestnávateľ zabezpečí zamestnancom možnosť vybrať si medzi zabezpečením stravovania prostredníctvom stravovacích poukazov alebo poskytovaním finančného príspevku na stravovanie. Podrobnosti výberu a realizácie povinnosti zamestnávateľa zabezpečovať stravovanie alebo poskytovať finančný príspevok na stravovanie na základe výberu zamestnávateľ ustanoví vo vnútornom predpise. Zamestnanec je viazaný svojím výberom počas 12 mesiacov odo dňa, ku ktorému sa výber viaže. Zamestnávateľ na základe výberu zamestnanca zabezpečuje zamestnancovi stravovanie prostredníctvom právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ktorá má oprávnenie sprostredkovať stravovacie služby, formou stravovacej poukážky alebo poskytuje zamestnancovi finančný príspevok na stravovanie.

Zamestnávateľ podľa výberu zamestnanca zabezpečí zakúpenie stravovacích poukazov alebo poskytne finančný príspevok na stravovanie. Príspevok na zabezpečenie stravovania zo sociálneho fondu poskytuje zamestnávateľ nad rozsah § 152 Zákonníka práce. Cena stravovacej poukážky alebo suma

finančného príspevku na stravovanie bude zohľadňovať výšku príspevku podľa § 152 Zákonníka práce a výšku príspevku, ktorý bude hrazený zo sociálneho fondu vo výške **1 euro** na zabezpečenie jedného teplého hlavného jedla vrátane vhodného nápoja. Zamestnancovi sa poskytne na nasledujúci mesiac taký počet stravných poukazov, ktorý je zhodný s počtom pracovných dní po odpočítaní služobných ciest trvajúcich dlhšie ako 5 hodín, dovolenky, OČR, PN, plateného a neplateného voľna. O počte vydaných stravných lístkov vedie zamestnávateľ evidenciu. Rovnako sa postupuje v prípade poskytovania finančného príspevku na stravovanie. Ten sa poskytuje na nasledujúci mesiac za počet pracovných dní po odpočítaní služobných ciest trvajúcich dlhšie ako 5 hodín, dovolenky, OČR, PN, plateného a neplateného voľna. O poskytnutom finančnom príspevku na stravovanie vedie zamestnávateľ evidenciu.

Výška príspevku zamestnávateľa zo SF na zabezpečené stravovanie je uvedená v prílohe č.2 Vnútorného predpisu o zabezpečení stravovania zo dňa 29.3.2021 účinná od 1.5.2021..

6.2 Príspevok na účasť na kultúrnych a športových podujatiach

Zamestnávateľ môže poskytnúť zamestnancovi príspevok na účasť na kultúrnych a športových podujatiach (napr. vstupenky na kultúrne programy, na divadelné predstavenia, na športové akcie) najviac v sume **15 eur** za kalendárny rok.

6.3 Príspevok na rekreácie a služby, ktoré zamestnanec využíva na regeneráciu pracovnej sily

Zamestnávateľ môže poskytnúť príspevok zamestnancovi a jeho nezaopatrenému dieťaťu na rekreáciu alebo na služby, ktoré zamestnanec využíva na regeneráciu pracovnej sily, najviac v sume **15 eur** a najviac **30 eur** za kalendárny rok za kúpeľnú liečbu.

6.4 Príspevok na zdravotnú starostlivosť

Zamestnancovi v záujme ochrany zdravia je možné poskytovať príspevok na zdravotnú starostlivosť. Príspevok je možné poskytnúť napr. na úhradu zvýšených nákladov zamestnanca na odborné vyšetrenia v špecializovanom zdravotníckom zariadení, na vykonanie zdravotníckych úkonov alebo individuálne vyšetrenie vrátane preventívnej, diagnostickej, onkologickej alebo kardiologickej prehliadky, ktoré neuhrádza zdravotná poisťovňa, a pod. Prípadne je možné príspevok použiť na úhradu preventívneho očkovania, na úhradu ceny alebo časti ceny niektorých liekov alebo iných zdravíu prospešných farmaceutických výrobkov vrátane vitamínových preparátov. Zamestnávateľ môže príspevok poskytnúť najviac v sume **30 eur** za kalendárny rok.

6.5 Príspevok na sociálnu výpomoc a peňažné pôžičky

Zamestnávateľ môže z prostriedkov sociálneho fondu poskytnúť zamestnancovi, ktorý sa dostal do zložitej životnej situácie, finančnú výpomoc. Predmetná výpomoc môže byť poskytovaná napr. v prípade úmrtia rodinného príslušníka, mimoriadnej udalosti, ktorou môže byť napr. zničenie bytového zariadenia v dôsledku povodne, požiaru alebo krádeže a pod., ale napr. aj v prípade dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca, ktorej nepretržité trvanie prekročí prevažnú časť zdaňovacieho obdobia (183 dní). Zamestnávateľ môže príspevok poskytnúť najviac v sume **250 eur** za kalendárny rok.

6.6 Príspevok na servisné poukážky alebo na tovary a služby dodávané alebo poskytované registrovaným sociálnym podnikom

Zamestnávateľ môže z prostriedkov sociálneho fondu poskytnúť zamestnancovi príspevok na servisné poukážky alebo tovary a služby dodávané alebo poskytované registrovaným sociálnym podnikom, ktorý vykonáva činnosť podľa zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o

zmene a doplnení niektorých zákonov. Zamestnávateľ môže príspevok poskytnúť najviac v sume **50 eur** za kalendárny rok.

6.7 Príspevok na ďalšiu realizáciu podnikovej sociálnej politiky v oblasti starostlivosti o zamestnancov

- Príspevok pri životnom jubileu 50 rokov veku a prvom skončení pracovného pomeru po nadobudnutí nároku na dôchodok

Príspevok vo výške **100 eur** má jednorazový charakter a poskytuje sa bez žiadosti zamestnanca. Patrí zamestnancovi, ktorý dosiahol 50 rokov veku a ktorý nie je v skúšobnej dobe. Takýto príspevok patrí aj zamestnancovi, ktorý prvýkrát skončil pracovný pomer po nadobudnutí nároku na starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok.

- Mimoriadny nenávratný príspevok

Mimoriadny nenávratný príspevok vo výške **100 eur** sa poskytuje iba vo výnimočných prípadoch na realizáciu sociálnej politiky zamestnávateľa.

7. Zdaňovanie príspevkov zo sociálneho fondu

Príspevky zo sociálneho fondu sa zdaňujú podľa zákona o dani z príjmov. Z príspevkov sa odvádzajú odvody poisťného v súlade s platnou legislatívou.

8. Záverečné ustanovenia

Čerpanie sociálneho fondu je viazané na dostatok finančných prostriedkov fondu a na rozpočet sociálneho fondu. Príspevok podľa ods. 6.2 – 6.6 sa vyplatí zamestnancovi na základe predložených originálov dokladov do najbližšej výplaty mzdy.

Táto smernica sa nevzťahuje na zamestnancov, ktorí sa nepodieľajú na tvorbe sociálneho fondu.

Každá zmena sa musí vykonať písomne.

Táto smernica nadobúda platnosť a účinnosť dňa 1. 1. 2022.

Zároveň sa ruší platnosť Zásad pre tvorbu sociálneho fondu a pre použitie finančných prostriedkov zo sociálneho fondu pre zamestnancov Obce Štvrtok č.p. 71/2011 zo dňa 22.01.2011.

Vo Štvrtku dňa 31.12.2021

P a v o l H a b d á k
Starosta obce

---

* Súvisiaca legislatíva pre obce:

Zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone prác vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov

Zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“)

Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dani z príjmov“)

Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov

Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení

Zákon č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení n.p.

Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov